

Autorizovaná osoba tedy v podstatě nebude zavázána ve vztahu k zadavateli, který z hlediska odevzdání kompletního díla spoléhá na praxi a erudici této osoby. Ponechání stávajícího § 18 vyhlášky č. 395/1992 Sb. tedy nezajistí požadovaný obsah a strukturu odevzdaného díla a nepřinese zadavateli jistotu, že splnil povinnost, kterou mu ukládá novelizovaný § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Hodnocení zpracované podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny slouží jako podklad pro výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny v přenesené působnosti orgánů krajů a obcí, a to jak v rozsahu právní úpravy účinné do 31. 12. 2017, tak úpravy účinné od 1. 1. 2018. Ponechání stávajícího stavu beze změny nebude mít přímé dopady na zmíněné orgány ochrany přírody.

Od 1. 1. 2018 budou orgány ochrany přírody na žádost investora vydávat dle § 67 odst. 1 stanovisko k závažnosti zásahu a rozsahu dotčených zájmů, u nichž musí být hodnocení vlivů zásahu ve smyslu ustanovení § 67 odst. 1 ze strany investora provedeno. Náležitosti hodnocení obsažené v platném znění § 18 vyhlášky 395/1992 Sb., se vztahují pouze na hodnocení vlivu na rostliny a živočichy (biologické hodnocení).

Dopady na životní prostředí

Samotná existence nástroje a zákonné povinnosti zpracovávat hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny má pozitivní dopad na ochranu přírody a krajiny. Potřebě zvýšených nároků na ochranu přírody a krajiny však neodpovídá stávající znění prováděcí vyhlášky, neboť dle něj je hodnocení zaměřeno na vliv na rostliny a živočichy a není ve vyhlášce vztahováno na ekosystémy, významné krajinné prvky a další důležité chráněné zájmy.

b) Varianta 1

Podle varianty 1 budou náležitosti hodnocení upraveny navrhovanou vyhláškou, která bude odpovídat rozšířenému rozsahu hodnocení ve smyslu platného znění § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny, v rámci kterého budou vyhodnoceny i vlivy zásahů na další důležité chráněné zájmy, které ovlivňují funkce a vzhled přírody a krajiny, a navíc budou náležitosti hodnocení konkrétněji formulované a logicky strukturované.

Legislativním stanovením obsahových a věcných náležitostí hodnocení dle § 67 zákona dojde k zajištění vzájemné porovnatelnosti návrhů, vymahatelnosti případných chybějících náležitostí hodnocení a zároveň se zvýší transparentnost celého procesu.

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Orgány ochrany přírody příslušné v řízeních podle zákona o ochraně přírody a krajiny a v řízeních podle jiných právních předpisů, zejména podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (obecní úřady všech stupňů, krajské úřady, Ministerstvo životního prostředí, správy národních parků, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, újezdní úřady) budou mít k dispozici komplexnější dokumentaci jako podklad pro výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny. Na základě výsledků provedených konzultací

s vybranými orgány ochrany přírody se nepředpokládá změna administrativní náročnosti v souvislosti s touto vyhláškou.

Od 1. 1. 2018 po nabytí účinnosti novely stavebního zákona provedené zákonem č. 225/2017 Sb. však dojde ke znatelnému nárůstu administrativních činností orgánů ochrany přírody spojených především s vydáváním stanovisek na žádost investora, je-li v pochybnostech, k závažnosti zásahu a rozsahu dotčených zájmů chráněných zákonem dle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Tyto dopady jsou však spojené s novelizací výše zmíněného stavebního zákona, a s tím souvisejících právních předpisů.

Dopady na podnikatelské prostředí

Novelizované ustanovení § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny nabude účinnosti 1. 1. 2018. Tím je jednak rozšířen rozsah prováděného hodnocení z hodnocení vlivů záměru na rostliny a živočichy na hodnocení vlivů záměru na všechny zájmy chráněné podle části druhé, třetí a páté zákona o ochraně přírody a krajiny, jednak je pro investory zavedena a priori povinnost vlivy závažného zamýšleného zásahu prováděného v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny vyhodnotit – nikoliv jen v případě, když o tom rozhodne orgán ochrany přírody, jako tomu bylo doposud (v právní úpravě účinné do 31. 12. 2017).

Podle provedených konzultací s autorizovanými osobami je čas potřebný ke zpracování stávajícího biologického hodnocení variabilní, obvykle se pohybuje cca mezi 10 - 30 pracovními dny čistého času, a to v závislosti na typu a složitosti záměru a na jeho lokalizaci (vzhledem k typu a diverzitě dotčených stanovišť). Vyloučit samozřejmě nelze ani situace, kdy je tato doba i podstatně delší, a to zejména u zvláště složitých záměrů, popř. tam, kde je potřebné provést rozsáhlejší terénní šetření včetně zahrnutí sezonních aspektů. Část autorizovaných osob potvrdila, že se při zpracování biologického hodnocení zabývá i posouzením vlivů záměru na další přítomné přírodní hodnoty chráněné v rámci zvláště chráněných území, zvláště druhové ochrany i obecné ochrany přírody a krajiny, ovšem s výjimkou vlivů na krajinný ráz. Cena za zpracování biologického hodnocení se taktéž významně liší podle typologie (charakteru) záměrů, rozsahu a složitosti záměru a jeho vlivů, podle toho, v jakém rozsahu je třeba zapojit externí specialisty, a též podle stavu a diverzity dochovaných přírodních hodnot v území, kde je záměr umístován. Průměrně se cena biologického hodnocení pohybuje v rozmezí 25 tis. až 40 tis. Kč. V případě významně složitějších záměrů, které jsou zpravidla také předmětem posuzování vlivů záměrů podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), může cena biologického hodnocení jako součásti dokumentace EIA přesáhnout i 100 000 Kč.

Z konzultací vyplynulo, že se cena hodnocení v rozsahu podle novelizovaného § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny v souvislosti s rozšířením rozsahu hodnocení zejména o posouzení vlivů záměrů na krajinný ráz navýší, zhruba o 50 – 100 % původní ceny biologického hodnocení, a to mimo jiné i v souvislosti s potřebou přizvání dalších specialistů.

V současnosti není zavedena povinná evidence zpracovávaných biologických hodnocení a celkový počet provedených biologických hodnocení lze tedy pouze odhadovat. Na základě konzultací s autorizovanými osobami se počet provedených biologických hodnocení odhaduje na cca 250 hodnocení/rok, v celkové odhadované ceně přibližně 10 mil Kč/rok. Podle provedených konzultací (viz výše) se ceny za biologické hodnocení zvýší zhruba o 50 – 100 %. Celkové roční náklady investorů s ohledem na zákonem daný širší rozsah hodnocení jsou tedy odhadovány na cca 15 – 20 mil. Kč/rok, tzn. navýšení ceny oproti současnosti bude zhruba

o 5 – 10 mil. Kč/rok. Tyto dopady jsou však především spojeny s novelizací § 67 zákona, a nikoliv s novelizací vyhlášky, neboť změna rozsahu hodnocení je dána zákonem, a vyhláška pouze upravuje jeho náležitosti. V této souvislosti je vhodné doplnit, že tzv. kauzální posouzení vlivů záměrů na krajinný ráz, zpracovávaná nezávisle na hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny a sloužící jako podklad pro vydávání závazných stanovisek orgánů ochrany přírody ve smyslu § 12 odst. 2 tohoto zákona (souhlas k činnostem, které by mohl snížit nebo změnit krajinný ráz) se s účinností od 1. 1. 2018 stane nedílnou součástí hodnocení podle § 67, což lze interpretovat jako redistribuci nákladů, nikoliv významné navýšení.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Na základě výsledků provedených konzultací s vybranými orgány ochrany přírody se nepředpokládá změna administrativní náročnosti v souvislosti s touto vyhláškou. Vyhláška pouze zpřesňuje náležitosti hodnocení, což zmíněným orgánům (obecní úřady všech stupňů, krajské úřady) umožní lépe vyhodnotit, zda byla investorem splněna jeho zákonná povinnost či nikoliv. Novelizace vyhlášky nebude mít dopady na územní samosprávné celky.

Od 1. 1. 2018 po nabytí účinnosti novely stavebního zákona však dojde ke znatelnému nárůstu administrativních činností spojených především s vydáváním stanovisek orgánů ochrany přírody (obecní úřady všech stupňů, krajské úřady) příslušných v řízeních podle zákona o ochraně přírody a krajiny a v řízeních podle jiných právních předpisů, zejména podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, k závažnosti zásahu a rozsahu dotčených zájmů chráněných zákonem dle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Tyto dopady jsou však spojené s novelizací výše zmíněného stavebního zákona, a s tím souvisejících právních předpisů.

Dopady na životní prostředí

Samotná existence zákonné povinnosti zpracovávat hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny je významným nástrojem v oblasti ochrany životního prostředí a má pozitivní dopad na ochranu živočichů, rostlin, ekosystémů, významných krajinných prvků a dalších důležitých chráněných zájmů, které ovlivňují funkce a vzhled přírody a krajiny. Upřesněním obsahových a věcných náležitostí hodnocení dojde ke zvýšení standardu kvality, a tím i ke zvýšení efektivity tohoto nástroje ochrany životního prostředí.

Korupční rizika

Logicky strukturované a konkrétněji formulované obsahové náležitosti hodnocení podle novelizovaného § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny závazně stanovené prováděcím předpisem posílí princip právní jistoty a zvýší transparentnost hodnocení vlivů zamýšlených zásahů, a to jak z hlediska investorů vázaných povinnostmi vyhodnotit vlivy závažných zamýšlených zásahů na zájmy chráněné podle části druhé, třetí a páté zákona o ochraně přírody a krajiny, tak z hlediska autorizovaných osob, které jsou odpovědné za objektivní a úplné vyhodnocení vlivů na chráněné zájmy.

3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 1: Porovnání přínosů a nákladů jednotlivých variant

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	-	-	-	-
	Podnikatelské prostředí			
		-	Autorizované osoby - zpracování hodnocení v rozsahu podle § 67 zákona, prováděcí předpis není plně v souladu s ustanovením zákona	-
			Investoři - náklady na zpracování biologického hodnocení	10 mil Kč/rok
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	-	-	-	-
	Životní prostředí			
		Riziko nejednotného zpracování hodnocení podle § 67 zákona	***	
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	-	-	Snazší vymahatelnost hodnocení podle § 67 zákona	**
	Podnikatelské prostředí			
			Autorizované osoby - zpracování hodnocení podle upřesněných náležitostí v logičtější struktuře podle vyhlášky	**
	-	-	Investoři - náklady na zpracování hodnocení podle § 67 zákona a s náležitostmi dle vyhlášky	15-20 mil Kč/rok
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Hodnocení podle § 67 zákona a s náležitostmi dle vyhlášky jako standardizovaný podklad pro kvalitnější výkon státní správy	-		-
	Životní prostředí			
	Zvýšení efektivity hodnocení podle § 67 zákona jako nástroje ochrany životního prostředí	****	-	-

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

U některých identifikovaných dopadů není možné kvantifikovat jejich konkrétní výši z důvodu nedostupnosti relevantních dat anebo nemožnosti odhadnout a vyčíslit budoucí chování dotčených subjektů. V takové situaci Závěrečná zpráva RIA tyto dopady vyhodnocuje kvalitativně formou slovního popisu a odstupňování předpokládané a konzultované míry dopadu pomocí ordinální škály, která je pouze zjednodušeným souhrnem celého hodnocení dopadů regulace RIA. Symboly označují předpokládanou míru dopadu navrhované změny, která byla v procesu konzultací vyhodnocena v míře od velmi nízkého očekávaného dopadu (*) po velmi vysoký (*****).

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 0

Přijetím varianty 1 dojde k uvedení prováděcího předpisu do plného souladu s § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dále dojde k přesnému vymezení formálních i obsahových náležitostí hodnocení vlivů zamýšlených zásahů, což zvýší transparentnost hodnocení, významně přispěje ke sjednocení přístupu autorizovaných osob k hodnocení a ke zkvalitnění činnosti, a umožní efektivnější kontrolu ze strany příslušných orgánů státní správy.

5 Implementace doporučené varianty a vynucování

Návrh vyhlášky vychází ze zkušeností MŽP s metodickým vedením v této oblasti a práce autorizovaných osob. Vzhledem k těmto skutečnostem lze předpokládat, že zavádění předmětné vyhlášky bude úspěšné a nebude dotčeným subjektům (především autorizovaným osobám) činit potíže. Dodržování vyhlášky bude případně vynucováno v rámci příslušných procesů podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí či ve vazbě na vyhlášku č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny, resp. stanovené podmínky odnětí autorizace.

Subjekty odpovědné za zavádění: MŽP

Subjekty odpovědné za vynucování: MŽP, krajské úřady, úřady obcí s rozšířenou působností, pověřené obecní úřady, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, správy národních parků, újezdní úřady.

6 Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti bude probíhat ze strany MŽP a dalších odpovědných subjektů na základě konkrétní zpětné vazby a podnětů ze strany dotčených subjektů, a to s využitím praktických zkušeností s aplikací novelizovaného ustanovení § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, účinného od 1. 1. 2018. Vzhledem k novelizaci stavebního zákona, a s tím související novelizaci § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny, která změnila dosavadní povinnosti, resp. odpovědnosti investorů za vyhodnocení vlivů záměru na chráněné zájmy i za minimalizaci dopadů, a působnost orgánů ochrany přírody, je navrhovaná doba přezkumu 3 roky.

Přezkum účinnosti bude spočívat v posouzení kvality prováděných hodnocení autorizovanými osobami, která je předpokladem pro kvalitní, odborně podložený výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny podle zákona. Posouzení kvality zpracování hodnocení v rozsahu stanoveném zákonem a s náležitostmi podle novelizované vyhlášky bude probíhat v kontextu

působnosti MŽP k udělování, prodlužování a odnímání autorizací k provádění hodnocení podle § 67 zákona a souvisejícího prováděcího předpisu, kterým je vyhláška č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

7 Konzultace a zdroje dat

Při přípravě vyhlášky byly konzultovány následující subjekty:

1. Autorizované osoby, které zpracovávají posouzení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny - dotazy ohledně časové a cenové náročnosti jimi prováděných biologických hodnocení a předpokládaný dopad změny vyhlášky v přímé návaznosti na novelizované znění § 67 zákona účinné od 1. 1. 2018, na uvedené ukazatele a na administrativní zátěž.
2. Osoby, které se zabývají posuzováním vlivů záměrů na krajinný ráz (posuzování krajinného rázu je činnost, pro kterou není vyžadováno žádné zvláštní oprávnění ve smyslu autorizace; s žádostí o odpovědi na dotazy ohledně počtu prováděných posouzení vlivu záměru na krajinný ráz a ohledně časové a cenové náročnosti byly osloveny osoby, se kterými MŽP již v minulosti konzultovalo téma hodnocení krajinného rázu ve vztahu k metodickému vedení výkonu státní správy).
3. Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností v rámci porad krajských úřadů Pardubického a Jihomoravského kraje na úseku ochrany přírody a krajiny; pracovníci úřadů byli dotazováni na možnou změnu administrativní zátěže v souvislosti s rozsahem hodnocení a navrhovanou změnou náležitostí hodnocení (změnou vyhlášky).

8 Seznam použitých zkratk

EIA	Posouzení vlivů na životní prostředí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí

9 Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Eva Dvořáková, Ph.D.

Oddělení ekonomických analýz

Odbor ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: eva.dvorakova@mzp.cz

tel: +420 267 122 902

Ing. Pavel Chotěbor

vedoucí oddělení ochrany krajiny a lesa

Odbor obecné ochrany přírody a krajiny

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: pavel.chotebor@mzp.cz
tel.:+ 420 267 122 481

Ing. Eva Voženílková
oddělení ochrany krajiny a lesa
Odbor obecné ochrany přírody a krajiny
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, Praha 10, 100 10
email: eva.vozenilkova@mzp.cz
tel.:+ 420 267 122 726